

Slovenski Dom.

Napredno kmetско glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 krone, za Nemčijo in druge dežele 4 krone, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 14 vin., vsa stran 48 K, pol strani 24 K, četrt strani 12 K, osmina strani 6 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo »Slovenskega Doma« v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo na upravnništvo »Slov. Doma« v Ljubljani.

Naše časopisje.

Brezdvomno odločuje dandanes v vsem javnem življenju časopisje. Naloga dobrega časopisa je, da seznani čitatelja kakor hitro mogoče z vsemi važnimi dogodki, obenem pa da brani pravico in resnico. Naši neodvisni, napredni slovenski kmetovalci so si že pred leti izbrali za svoje glasilo »Slovenski Dom«, ki se je v teku časa razširil po celnem Kranjskem ter postal nekaka vsakdanja potreba našega kmetovalca. In v vsem tem času je »Slovenski Dom« zvesto izpolnjeval svojo nalogo: branil je neustrašeno koristi in pravice kmetškega stanu.

Nasprotniki so se z vsemi sredstvi borili zoper razširjenje »Slovenskega Doma«. Agitirali so od hiše do hiše, po prižnicah in spovednicah zoper »Slovenski Dom« in sam škof jim je priskočil na pomoč ter izdajal celo pastiska pisma zoper naš list. To je znamenje, da imajo ti naši nasprotniki strah pred našim časopisom.

Večkrat smo že povedali, kako hočemo pisati in voditi »Slovenski Dom« in kake dopise si želimo. Nam gre pred vsem in edinole za koristi in pravice kmetškega stanu. Za te se hočemo boriti brez ozira na levo ali desno, ker smo prepričani, da je gospodarsko krepak in neodvisen kmetški stan pogoj in temelj razvoja in obznanja našega naroda.

Popolnoma naravna posledica tega je bila, da se borimo zoper »Slovensko ljudsko stranko«, ki ni nikdar zastopala in branila našega kmetovalca, temveč se je proglasila le takrat za prijatelja kmetovalca, kadar je rabila glasove kmetških volilcev. Nikdar pa se nismo in tudi ne bomo borili zoper vero in zoper cerkvene uredbe, ker te nimajo s politiko prav nikakoršnega stika. Pač pa »Slovenska ljudska stranka« ni imela drugega orožja zoper naš časopis, da ga je proglasila za brezverski list. Najlažje je pa, koga česa obdolžiti, česar se mu pa dokazati ne more. In ravnotako je bilo s »Slovenskim Domom«, »Slovenska ljudska stranka«, njeni voditelji, njeni časopisi in sam škof ne mo-

rejo našemu časopisu dokazati niti ene vrstice, ki bi bila brezverska, s katero bi se hotelo našemu vernemu kmetu jemati njegovo versko prepričanje.

Pač pa smo vedno stali na stališču, da je cerkev, ki je hiša božja, prevzvišen kraj, kamor naj bi se ne vlačila politika, kjer naj bi se ne vemale politične strasti. In tako smo morali obsojati vsakogar, ki je v cerkvi delal politiko, ki je v cerkvi hujskal in agitiral. S tem, da smo nastopili zoper zlorabo vere in cerkve v politične namene, še nismo postali brezverski, temveč bili smo branitelji vere in cerkve. Politični boji se morajo dobojevati zunaj cerkve. In slaba je tista stranka, ki nima toliko moči, da bi s političnimi sredstvi zmagovala in ki se mora posluževati cerkve in njenih pripomočkov, da zmaga.

Naše geslo pa je: **V boj za napredek in neodvisnost kmetškega stanu.** Naš kmetovalec more namreč samo takrat napredovati in uspevati, če sam odločuje o svoji usodi. Naš kmetovalec je dandanes že toliko izobražen, da ne potrebuje prav nobenega jeroba, ki naj bi mu vlival politično prepričanje. Kmet naj iz svoje srede in po lastnem prepričanju izbira može, ki naj zastopajo njegove koristi, njegove zahteve v državnem in deželnem zboru in v vseh drugih javnih zastopih.

In ker je »Slovenski Dom« vedno in povsod zastopal edinole to načelo, ga je proglasila »Slovenska ljudska stranka« za brezverski list, ker ga je hotela s tem uničiti ter s tem zatreti vsako stremljenje naših kmetovalcev po napredku in neodvisnosti.

»Slovenski Dom« se hoče tudi vnaprej boriti za to svoje načelo. Nam ne gre za osebnosti — zato prosimo svoje dopisnike, naj se popolnoma izogibljejo napadov. Posamezni kaplani ne bodo odločevali o bodočnosti našega kmetškega stanu. Če se »Slovenska ljudska stranka« in njeno časopisje poslužuje sredstva, da napada posamezne osebe ter jim hoče na vse mogoče načine škodovati, mi ji ne bomo sledili na to pot, ker smo prepričani, da se v sreih naših kmetovalcev v kratkem času vzbudi

taka stanovska zavest, da bodo premagali vse zapreke ter nastopili kot mogočna, samostojna kmetška organizacija brez je-robstva mladih kaplanov.

»Slovenski Dom« more pa le takat izvrševati uspešno svojo nalogo, če ima dovolj podpore, to se pravi, če ima dovolj naročnikov. Dolžnost vsakega naprednega in neodvisnega kmetovalca je torej, da žrtvuje bore tri krone na leto ter se naroči na »Slovenski Dom«. Pozivljemo posebno one naše somišljenike, ki so pri zadnjih državnoborskih volitvah delovali in agitirali za naše neodvisne, napredne kmetške kandidate, da vse svoje moči posvetijo agitaciji, da se kolikor mogoče razširi glasilo samostojnih, naprednih kmetovalcev — »Slovenski Dom«. Če bomo šli neustrašeno in neumorno na delo, da se razširi »Slovenski Dom« po vsej deželi, tedaj bodo uspehi, ki smo jih dosegli pri zadnjih državnoborskih volitvah, postali trajni in plodonosni.

Kmet s kmetom.

(Nekoliko odgovora dopisom z Dolenjske v »Domoljubu«.)

Ako se kak dopisnik »Domoljuba« zaganja v kako osebo, je to za dopisnika precej slabo spričevalo, za napadeno osebo pa lepo znamenje, da se bori s poštenimi sredstvi za pošteno stvar. Tak dopisnik vidi, da na pameten način ni kos svojemu nasprotniku, zato ga napada na ponižnem papirju, kakor kak otrck. Mož-poštenjak pa ima za take napade samo nasmeš in trdno prepričanje, da mora pravična stvar prej ali slej zmagati.

Ko bi mi hoteli biti hudobni, bi tudi lahko zbrali nekaj mož — imamo jih precej — in bi se iz njih norčevali po »Domoljubovi« navadi, da bi se naši čitatelji radovali ob lepoti njihov značajev in »krščanskem« življenju. Toda to prepuščamo gospodom v farovžih, ki siti od kmečkih žuljev in v sladki brezdelici imajo dovolj časa, da živijo ob norčijah za preganjanje dolgega časa. Naj bi ti gospodje tudi en-

krat prijeli za trdo kmečko delo in pustili svoje pečenke, tedaj bi jih norčevanje proketo hitro minilo in bi nas kmete malo bolj spoštovali kakor to delajo sedaj. Spoznali bi na lastni koži, kako si mora kmet trdo zaslužiti vsak krajcar in drugače bi gospodarili z našim denarjem.

Vsak stan se bori za svoje pravice. To pravico imamo menda tudi kmetje. To so spoznali že vsi treznejši možje in kakor veliko je to spoznanje, z ravno tako veliko vemo se borijo za svoje upravičene zahteve. Toda glej! te može, ki delajo na to, da bodi kmet s kmetom, da bi imel enkrat lepšo bodočnost in bi bil sam gospodar čez svoje premoženje, te može imenuje »Domoljub«, glasilo kranjskih duhovnikov, šuštarje in agente! Treznim kmetom tako pisarenje zadostuje, da spoznajo, kaj imajo storiti s takim časopisom, ki tako zaničuje in zasramuje vnete zagovornike kmečkih koristi.

Mnenja smo, da mora pravična in poštena stvar sama zmagovati. Pa glejmo, kako klerikalna »pravična stvar« zmaguje! Vse vprežejo: spovednice, pridige, sam škof pošilja pastirske liste po deželi, shode, žene in celo mladoletnih fantov in deklet ne pustijo pri miru. Čemu takega pritiska, ako imajo klerikalci z nami poštene namene?!

Naši možje so se pa borili z jasnim, odkritim čelom in prepričevalnimi besedami. Ni bilo laži v njih besedah; vsaj kmetje sami na svoji koži že čutijo do brote slabega klerikalnega gospodarstva. In menda ta čut ni laž, častiti »Domoljub«. Mi našim možem lahko napišemo: Čast takim volilcem! Zakaj, ti so volili iz globokega prepričanja in prostovoljno; pri nas so pa volile žene, Marijine device in mladoletni fantje, ker ste jih nagnali, da morajo na vsak način prisiliti očete, da volijo našega kandidata. Potem pa piše »Domoljub«: »Čast našim »zavednim« volilcem.« Ni ga na svetu takega časopisja, ki bi se tako norčevalo iz svojih čitateljev, kakor je »Domoljub«.

Govoril sem s sivolasi starčkom. Povem mu, kako so izpadle volitve. Častitljivi starček si pomenca oči, pa pravi: »Ja, ja, začelo se je svitati in Bog daj, da se še drugim odpro oči. Pravijo, da jim gre za vero; kaj pa še; za bero in ne za vero. Naša vera v naše poslance je res precej draga; kar deset milijonov nas stane. Pa mi pravijo moji sosedi, da naši poslanci nič ne delajo za nas. I, za božjo voljo, saj za enkrat je zadosti, da so nam napravili deset milijonov dolga. Če bodo še take volili, jim bodo drugič pa še več dolga napravili. Ko bi mogli saj tako napraviti, da bi te dolgove le tisti plačevali, ki volijo take poslance. Naj plačajo, bodo vsaj prej prišli k pameti! E, klerikalci so taki možakarji, ki jim je groš več kakor krajcar...« Tako je govoril sivolasi mož in te besede mu je narekovala bridka skušnja.

Zlata resnica, kjer se prepirata dva, ima tretji dobiček, se je našim klerikalcem vsesala globoko v kri in meso. Ni zanje težjega in občutljivejšega udarca, kakor bi bilo spoznanje, da kmet ne sme in ne more več pljuvati v lastno skledo. Umetno cepljenje kmetov med seboj s strani klerikalne gospode s trditvami po prižnicah, da je v nevarnosti vera, je odstranjeno, kakor hitro je prišlo ljudstvo do tega spoznanja, da ni vera, ampak bera v nevarnosti. Ali naj je torej kmet tako brez vsega razuma, da se bo boril za herobogato duhovščino, sam sebe pa pogrezal v vedno večje in večje dolgove. Ni ga stanu na svetu, ki bi bil tako nepreviden, da bi iz naklonjenosti do drugega stanu pozabil popolnoma nase, kakor to dela kmečki stan. To bridko resnico so že mnogi spoznali in spoznati jo mora vsak mož. Treba nam je edinosti in ta edinost naj bi bila osredotočena v misli: Kmet s kmetom! Ako hoče imeti duhovščina svoje poslance, naj si jih pa voli. Ima volilno pravico, kakor mi. Ne smemo biti več ponižni oslički, da bi se nam objestno posmehovali po svojem »Domoljubu« in nas metali iz dežel. od bora.

Edinost med kmeti, da morajo kmeti skrbeti za svoj lastni stan, bi nam prinesla lepšo bodočnost. Kdor se zanaša na tujo pomoč, priv malo ali pa sploh nič ne doseže. Vsak dela za-se. Zato naši poslanci dosedaj niso nič dosegli, ker niso to zastopniki kmetov, ampak duhovnov. Pač zelo, zelo nespametni bi bili duhovni, ko bi pustili svoje — rečem svoje, ker kmetje sploh nimajo nobenega poslanca — poslance, da bi delali za kmeta. Od tod izvira med kmečkimi volilci trditev, da za nas ne bo noben nič delal. Kdo bo pa delal za nas, ako mi sami obračamo hrbet svojemu lastnemu stanu? Mi sami hočemo tako!

Kar se rodi iz sovraštva, nima zdravega temelja. Mora propasti, ker nima krepke, naravne podlage. Lep zgled nam nudijo klerikalna konsumna društva. Iz sovraštva do naprednih trgovcev so jih ustanovili klerikalci, zato umirajo na jetiki. Vsa njih dejanja in nehanja vodi sovraštvo in naj gre že za državni ali deželni zbor, za občinske zastope ali cestne odbore. Razumljivo je, da tu ni takih uspehov vsled slabega gospodarstva, kakor pričakujejo volilci. Kako pa naj bodo, ker vse sloni na nezdravem temelju in odločuje tu strast mesto treznega razuma? Kam pridemo, kdo bo obvladal vso težo davkov, ako pojde tako naprej? Oni, ki netijo prepir in ne pustijo do veljave treznih, varčnih in delavnih mož, se pa smejejo za plotom. No, saj klerikalni učiteljski in neizkušeni kaplani ne plačujejo nikakih davkov in žalibog, da imajo v mnogih krajih glavno besedo. Možje, kje ste?

Najžalostnejše je, da se ti mlečnozobi možički upajo še celo norčevati v »Domoljubu« iz pridnih in poštenih mož. Gnojne vile v roke takim junakom in upamo,

da jih bo potem minilo delati »špase« iz naših mož, ki imajo vse žuljave roke, da morejo vzdržati svoje otroke in plačati davke!

»Cela armada nas je,« kličejo klerikalci. Mi pa pravimo: »Ta armada ne sme biti več klerikalna, ampak kmečka. Klerikalci si naj volijo svoje zastopnike, mi pa svoje! Kmet s kmetom!«

Politični razgled

Državni zbor.

Cesar je sklical državni zbor na dan 17. julija. Dne 18. julija bo imel cesar na dvoru prestolni govor. Poletno zasedanje najbrže ne bo dolgo trajalo. Vlada name-rava predvsem delovati na to, da državni zbor reši nujne državne potrebe, in sicer bančno predlogo, predloge o vojaških reformah in davčno reformo. Potrditi mora pa tudi proračunski provizorij, ki ga je izdala vlada s pomočjo § 14. Predsednik bo nemški liberallec dr. Steinwender. Vlada še nima zanesljive večine. Nobena stranka se noče kar slepo vezati z vlado in vsaka hoče čakati, kakšna bo politika, ki jo bo zastopal novi ministrski predsednik baron Gauč. Posebno Slovani so precej nezaupljivi, kar je tudi popolnoma razumljivo, ker avstrijski Slovani pač niso navajeni, da bi različne vlade pravično postopale napram njim. Vsekako bo pa baron Gauč moral upoštevati tudi Sloane, ker sicer tudi on ne bo dosegel prav nikakšnih uspehov. Zoper večino prebivalcev se tudi v Avstriji ne da vladati. Naši klerikalci že komaj čakajo, kdaj bodo mogli stopiti v vladni tabor. Imajo namreč zopet par strankarskih zadev, zaradi katerih morajo zglihati z vlado. Klerikalna stranka sploh živi samo od kravjih kupčij.

Nemški klerikalci.

Nemški klerikalci, ali kakor se navadno nazivljejo, krščanski socialisti, so začeli vidno propadati. Odkar je umrl dunajski župan dr. Lueger, ta stranka nima sreče. Ni bilo dovolj, da so na Dunaju popolnoma propadli, zdaj so se še oni, ki so ostali, začeli prepirati. Kar na tri dele so se razdelili. Na eni strani so zastopniki mest, potem so zastopniki kmetskih občin, poleg tega je pa še poseben klub tirolskih klerikalcev. Nekateri poslanci, ki so bili sicer izvoljeni na krščansko - socialni program, se pa sramujejo vstopiti v krščansko - socialno zvezo, ki je po svojem odurnemu postopanju popolnoma podobna naši klerikalni stranki. Ta stranka je bila vedno vzgled našim klerikalcem. Ta stranka je pa tudi pripomogla, da je dobila naša klerikalna stranka pri vladi tako zaslonbo. In propadanje nemške klerikalne stranke pomenja tudi začetek konca naše klerikalne stranke. To prav dobro čutijo voditelji »Slovenske Ljudske Stranke«, vsled česar so začeli s politiko gorjače in noža.

Češko - nemška pogajanja.

Novi ministrski predsednik baron Gauč deluje predvsem na to, da bi napravil narodnostni mir na Češkem. Težko se mu bo to posrečilo, ker Nemci nočejo priznati najbolj opravičenih zahtev Čehov. Sicer bi pa bilo želeti, da se napravi v vsej državi narodnostni mir. Vlada naj z železno roko poseže vmes ter da vsakemu narodu, kar mu gre. Največji nasprotniki sporazuma med posameznimi narodi so klerikaleci, ki prav dobro vedo, da bo za nje takoj odklenalo, kakor hitro bo sklenjen narodnostni mir. Vsa politika se vrši zdaj v znamenju narodnostnega boja. Kakor hitro bo pa ta prenehal, se bo začel boj zoper pogubonosni klerikalizem, ki ubija vse, kar je dobrega.

Vojna nevarnost med Črno goro in Turčijo.

Turčija nikakor noče ugoditi opravičenim zahtevam Albancev, vsled česar ti tudi nočejo prenehati z bojevanjem. Posebno ob črnogorski meji se vrše dan na dan krvavi boji med albanskimi ustaši in Turki, ki zelo krvoločno postopajo. Turška vlada je poslala na črnogorsko mejo veliko množino vojaštva in zagrozila, da bo turško vojaštvo prestopilo tudi črnogorsko mejo. Črna gora tega seveda ni mogla mirno gledati. Prebivalstvo črnogorsko je postalo zelo razburjeno in po celi deželi se je začel razlegati bojni klic zoper Turke. Kralj Nikola je moral poslušati glas svojega naroda in ukazal je, naj se mobilizira na črnogorski meji ena divizija, ki šteje okoli 15.000 mož. Vsak dan smemo torej pričakovati, da začne na turško - črnogorski meji pokati puške in topovi. Ta vojna bi bila pa začetek splošne vojske na Balkanu, kajti tudi drugi narodi le neradi prenašajo grozodejstva Turkov.

Maroko.

Kakor smo že poročali, so se vršili v zadnjem času v Maroku razni majhni boji med upornimi rodovi in vladajočim sultanom. Posredovali so Francozi in tudi Španci. Nemčija je pa z veliko nevoščljivostjo gledala postopanje Francije. Bala se je, da bi Francozi ne dobili prevelik vpliv v Maroku. Zato je kar naenkrat poslala svojo bojno ladjo »Panter« v maroško pristanišče Agadir, češ, da mora varovati ondotne nemške trgovce. Poročila pa pravi, da je v okolici Agadira popolen mir. Nemčija najbrže zasleduje popolnoma druge cilje. Vsled tega koraka je nastalo na Francoskem in na Angleškem veliko razburjenje, pa tudi v nekaterih drugih državah niso nič kaj zadovoljni. Vprašanje se bo moralo v kratkem času rešiti, sicer bo prišlo zopet do kakih homatij, zaradi katerih bodo predvsem trpeli davkoplačevalci posameznih držav.

Portugalsko.

Na Portugalskem se je zopet pojavilo jako nevarno gibanje monarhistov, to je

pristašev pregnanega kralja Manuela. V glavnem mestu Lisaboni so v sredo mornarji povzročili z orožjem v rokah po ulicah velikanske monarhistične izgrede, pri katerih je tekla kri v potokih. Prebivalstvo se je postavilo proti mornarjem, poveljnik mesta je poklical na pomoč vse vojaštvo. Mornarje so posamežno na ulicah potolkli. Prebivalstvo Lisabone je v velikem strahu zapustilo mesto. Uporniki so dobili baje z Angleškega velike vsote denarja.

Razgled po Kranjskem

r **Narodni sklad.** Kakor znano, se v politiki tudi denar potrebuje. Treba je letakov, lepakov, tudi za shode je treba denarja. Če hočemo torej, da se bo politično gibanje razširilo po celi deželi, treba nam je predvsem denarja. Klerikaleci imajo v tem oziru zelo mnogo denarja, nasprotno mora za napredni narodni sklad dajati edinole Ljubljana. **Zatorej pozivljamo naše somišljenike, naj začno takoj nabirati po deželi.** Vsak najmanjši donesek je dobrodošel. Če da vsak napredni volilec samo eno krono, bomo imeli lepo glavnico, s katero se da prav mnogo delati. Zbrani denar naj se pošilja na upravništvo »Slov. Doma«.

r **Kmetska posojilnica ljubljanske okolice.** Od par strani smo dobili pisma, v katerih nas povprašujejo, ali je denar v »Kmetski posojilnici ljubljanske okolice« varno naložen. Na vsa ta vprašanja odgovarjamo, **da je denar v tej posojilnici popolnoma varno naložen.** Sploh je pa ta denarni zavod izmed najtrdnjših in najvarnejših slovenskih denarnih zavodov. Vodi ga možje, ki so strokovnjaki in ki z vso vnemo na to delajo, da se zavod razširja.

r **Družba sv. Cirila in Metoda** je zaključila 1. julija letni račun z gosp. Ivanom Perdanom glede prodaje užigalice. G. glavni zalagatelj je izplačal družbi še **dvatisočetstoinosemdeset kron.** Hvala vrli tvrdki Iv. Perdanovi, hvala posebna pa vam, častiti rodoljubi, ki uporabljajo edino le družbene vžigalice, donašate tako lepe prispevke za slovensko obrambo in prosveto. Le naprej! Ob sklepu 1. polletja je poslal družbi sv. Cirila in Metoda gosp. Iv. Keber 150 K od prodane kreme. Čim več odjemalcev dobi ta predmet, tem večji je prispevek za Ciril Metodovo družbo. Priporočamo in prosimo! — Škofljica se je Ljubljančanom prav priljubila, posebno, odkar si je ustanovila podružnico sv. Cirila in Metoda. Dne 16. julija priredi veselico v korist Ciril - Metodovi družbi in se nadeja polnoštevilne udeležbe domačinov, okoličanov in Ljubljančanov. Na svidenje! — Družbi sv. Cirila in Metoda so izročile delavke ljubljanske tobačne tovarne 3 K po g. Manci Rozmanovi. Hvala! —

Prav razveseljiv je dar Ciril - Metodovi družbi Golobovih fantov v Ljubljani 1 K 20 vin. njihov izkupiček za rože. Živio! — Nabiralnik v trnovskem župnišču v Ljubljani je nabral za Ciril - Metodovo družbo zopet 12 K 60 vin., dobil je že drugo diploma, katera je častna pobotnica, ki potrjuje prejem drugih 200 K. Posnemajmo dobrega nabiralca!

r **Nebroj pisemenih priznanj,** ki jih dobiva od slovenskih gospodinj iz vseh krajev »Kolinska tovarna« v Ljubljani, izpričuje nad vsak dvom jasno, kako izvrstna je »Kolinska kavna primes« in kako se je slovenskim gospodinjam že povsod priljubila. Gospodinje so z njo tako zadovoljne, kakor z nobeno drugo ne, in če katera kdaj poizkusi kako drugo, se takoj spet povrne h »Kolinski«, ker vidi, da je ta veliko boljša od vseh drugih. Izkratka, slovenske gospodinje so se na »Kolinsko kavno primes« tako navadile, da ne morejo več brez nje izhajati. One pa jo imajo radi tudi zategadelj, ker vedo, da je »Kolinska kavna primes« pristno domače blago, in ker jim je dobro znano, da dobiva od izkupička za to kavno primes lepe redne vsakoletne prispevke naša prekoristna »Družba sv. Cirila in Metoda«. In zato, ker je »Kolinska kavna primes« izvrstno domače blago, jo tudi mi slovenskim gospodinjam prav toplo priporočamo!

r **Prof. dr. Klebs,** Berolin, piše: Odlične učinke, od toliko strani potrjene, naravne **Franc Jožef-ove** grenčice sem imel tudi jaz priliko preizkusiti z najboljšim uspehom pri različnih bolezenskih stanjih, zlasti tudi pri **tuberkuloznih.** Videl sem, da je »Franc Jožefova voda« odstranila v začetku procesa nastalo zaprtje, ne da bi se pozneje pojavila toliko nadležna driska.

o Ljubljanska okolica o

1 **Št. Vid nad Ljubljano.** Pri nas je vse pošteno misleče občinstvo ogorčeno nad volilnimi sleparijami, ki so jih uganjali klerikaleci pri državnozborskih volitvah. Najbolj kričeča pa sta dva slučaja Alojzija Kovača in Valentina Erjavca, ki sta volila vsak za svojega očeta. Ker se govori z vso gotovostjo, da je neki član komisije vedel za to sleparstvo, vprašamo gospoda Belca, župana in predsednika komisije, kako je mogel kaj takega dopustiti.

1 **Dol pri Ljubljani.** Na praznik sv. Petra in Pavla je imel dr. Krek pri nas shod. Pri tej priliki je imelo ljudstvo priliko, videti in spoznati klerikalno oliko in izobrazbo. Tiste, ki niso klerikalnega kandidata volili, je zmerjal z lumpi in barabami. Čudno se mu je zdelo, da bi kmet kmeta volil. Rekel je, da se na Dunaju ne kida gnoj, ter se trkal na prsi, da je on najboljši kmet. Posebno se je spravil na tržnega komisarja Ribnikarja in pa na »Slovenski Dom«. Pravil je, da farška bi-

saga ni taka, kakor si jo ljudje predstavljajo, da je duhovnik pri nas najslabše plačan. Poslanske dijete — ki znašajo dvajset kron na dan — je imenoval groše, ki se jih lahko med potjo porabi. Ljudstvo je bilo skrajno razburjeno. Par dni po shodu sploh niso drugega govorili, nego o Kreku. Obljubili so, da bodo pri prihodnjih volitvah obračunali za psovke, ki jih je delil na tem shodu dr. Krek. »Slovenec« je poročal, da je bilo tudi nekaj Sršenoveev navzočih, ki so tudi pritrjevali njegovim izvajanjem. V resnici mu pa ni prav nihče med celim njegovim govorom pritrdil. Nasprotno se mu je dokazalo, da »Domoljub« nesramno laže. Obljubil je, da prinese »Domoljub« popravek o lažeh, katere je priobčil o cestnem odbou brdskem.

I **Fužine**. Dne 25. junija so potegnili iz Ljubljane truplo tovarniškega uradnika Viljema Pavlina, ki so ga že od 16. maja pogrešali. Iz vode ga je potegnil Anton Habič, dninar v Fužinah. Pri tej priliki mu je iz žepa telovnika potegnil srebrno žepno uro s pozlačeno verižico ter si jo prilastil. Ker je truplo še do drugega dne na licu mesta ležalo, je šel Habič drugo jutro zopet tja, slekel mrtvecu telovnik, katerega je v Ljubljani opral in nesel domov sušit. Orožniki so našli pred hlevom obešen telovnik, katerega so sedaj vzeli in položili na mrtveca. Habič je priznal tatvino. Pravi, da je to storil iz revščine. Glede žepne ure pravi, da jo je spravil na podstrešje, da mu je pa neznan kam izginila. Nasproti tamošnjemu gostilničarju se je pa izrazil, da jo je pohodil.

o Dolenjske novice o

d **Iz Boštanj ob Savi**. Ker zadnji čas vedno nekdo sitnjari po »Domoljubu« in opravlja napredne Boštanjce, hočemo tudi mi malo župnika Kerina in njegovo gardo potipati. Ko je prišel župnik v Boštanj, je mislil, da bo takoj vse klečalo pred njim in njegovo kuharico. Mož se je zmotil. Začel je metati psovke raž lece, kar je ljudi še bolj spravljalo v jezo. Farani so zgradili pred njim vodnjak za farovž, iz katerega so lahko jemali vodo tudi drugi. A ta človek, ki uči nauk ljubezni do bližnjega, je prepovedal vodo vsem, razen šoli, ki se je pa morala odškodovati za to. Lep župnik, ki še ljudem vode ne privoščil! Gorje panski, ki bi se toli spozabila, da bi šla natočit škaf vode iz tega vodnjaka. Takoj se oglasi »nežni« glas kuharice Zjale, ki odpodi poosebljeno predrznost. Kakšen dober gospodar je župnik, kaže vinograd v Pušah. Mož ni samo »izvrsten« ekonom, mož je »učen« politik. Za zadnje volitve je dal natisniti plakate s tako vsebino, da jih je glavništvo zaplenilo. Po vseh stranskih in nestranskih potih pa je bežljaj kaplan Nastran in agitiral, da je, kakor pravijo, slednjič telesno opešal. Nekdo ga je moral pripeljati skoraj do doma. Zmaga je bila pa le naša, čeprav sta se že ustila oba

toliko naprej, da bodo zmagali klerikalci v Boštanju. Torej, preljubi dopisnik »Domoljubov«, kar naprej še čenčaj. Bomo že še kaj prinesli vesti o marsičem. Tudi o štirih tednih, ki jih je nekdo prebil v »neprostovoljnem letovišču«, bomo kaj povedali. — Boštanjci, agitirajte, da bo imela vsaka hiša »Slovenski Dom«, ki je res priljubljen in koristen list. Odslej bo večkrat tudi kaj o našem kraju in njega razmerah priobčeval, da bodo tudi drugod izvedeli, da smo Boštanjci še, kot smo bili!

d **Rožemberk pri Veliki Loki**. Dne 3. julija zvečer okoli 11. sta se brata Anton in Franc Rugelj tako stepla, da je Anton z gnojnimi vilami brata Franceta tako dolgo tolkel po glavi, da se je ta mrtev zgrudil na tla. Govori se, da je France Rugelj prihajal vedno k svoji materi, ki je imela preužitek pri Antonu Ruglju. France je vedno svojemu bratu Antonu žugal, da bo njega in njegovo rodbino pobil, hišo pa zažgal. Anton Rugelj si ni bil nikoli v svesti nesreče, katere bi mu mogel učiniti njegov brat, ki je večkrat metel kamenje skozi okno v sobo, tako da je morala Antonova rodbina zapustiti hišo in se podati v tujo hišo prenočevati. Sekal mu je po gozdih vedno les ter mu odnašal od hiše, karkoli je mogel. Na opetovane grožnje Francetove je Anton brata Franceta pri sodišču ovadil. Ko so dobili pred kratkim pozive od sodišča, je začel France Rugelj zopet žugati bratu in njegovi družini ter razsajati, metati kamenje skozi okna v hišo ter groziti s požigom. Žena Antona Rugelja se je iz strahu preselila k drugim ljudem; njen mož pa je ostal doma. Dne 3. julija zvečer je prišel Franc Rugelj zopet nad svojega brata Antona. Anton pa, razburjen od vednih preprirov, zagrabi v veži za gnojne vile ter udari s temi France. Pri tem sta oba padla. Anton pobere na tleh kamen ter udriha s tem po bratovi glavi. Nato zopet oba vstaneta. Anton pa pograbi zopet gnojne vile ter jame zopet udrihati po Francetovi glavi, na kar se je France mrtev zgrudil. O Francetu pravijo nekateri, da je bil nekoliko slaboumen, drugi pa pravijo, da je bil le poreden in delomržen človek.

d **Iz Št. Jerneja na Dolenjskem**. Ko je zadnje nedeljo pred državnoborskimimi volitvami priredil Adolf Ribnikar pri nas shod, se ga je udeležilo brez vsake agitacije lepo število zavednih volilcev, ki so z zanimanjem sledili njegovemu govoru, ki je razkril pogubno delovanje klerikalnih poslancev v deželnem in državnem zboru. Na ta shod je prignal tudi kaplan Drešar nekaj svojih nahujskanih »jesharjev«, ki so hoteli volilno zborovanje ovirati, a se jim ni posrečilo. Ko je Ribnikar končal svoj govor, je hotel govoriti še kaplan Drešar, pa mu na splošno ugovarjanje prisotnih volilcev predsednik ni dal besede, in jo je moral v svoji onemogli jezi odkuriti s svojimi zaslepljenimi jesharji. Nato je potem pri maši ob 10. dal duška

svoji jezi. In mesto božje besede, se je slišalo samo politično ruvanje proti onim, ki ne sledijo zgledom mlečnozobnih kaplančkov. Sedaj se je pa neko dopisunče odkašljalo v »Domoljubu« in se zaganjalo v gostilničarja Reclja, vrhpoljskega Kosa ter načelnika kluba šentjernejskih fantov, da so le-ti zbobnali nekaj ljudi na shod, kar pa ni res; res pa je, da so volilci sami brez vsakega bobnanja prišli na shod, ki se niso bali strahovlade kaplanov in župnika, ki znajo s svojo glavo samostojno misliti in ki se ne dajo komandirati od privandranih kaplančkov. Gosp. Ribnikar jim je povedal, kar jim je šlo, volilcem pa odprl oči, da so videli škodo, ki jo delajo klerikalni poslanci našim kmetom. Drešarja in sploh vso to duhovsko klerikalno vladno je pa to zelo v oči bodlo in sedaj ni vedel, kaj storiti. Le tako naprej, da se bodo tudi nam kmetom enkrat oči odprle. Če pa taki psički lajajo po časopisih, katerim le še tisti verjamejo, ki se boje pekla in hudiča, jih moremo le pomilovati in vemo, da bodo tudi oni, prej ko slej, prišli na tisto pot, ki edina pelje v boljšo prihodnost. Pošteni možje pa imajo še vedno ugled in zaupanje pri ljudstvu. Tako imata tudi gg. Kos in gostinčar Reclj vsaj toliko zaupanja in ugleda, kot ga imajo vsi šentjernejski kaplani in župnik, osobito pa Drešar! Čast jima! Proč pa s tistimi kaplani, ki sejejo nemir in delajo prepir med farani. Toliko za danes. V prihodnje vam pa svetujemo, da bodite z vašimi lažnjivimi dopisi rajše skriti, ker mi se ne bojimo javnosti, pač pa lahko postrežemo javnosti z zabeljeno kašo, ki bi vam jako neprijetno dišala. Građiva dovolj!

d **Škocijan**. Burni prizori izza volitev so končani. Povsod je že po večini utihnil volilni boj, posebno sedaj, ko je dovolj dela v naravi; le še iz prižnice se še vedno čuje razsajanje in večno zabavljanje čez samostojne in napredne kandidate, ki so dobili dve tretjini oddanih glasov. Zadnje so si gospodje privoščili pred volitvami, po volitvah pa se norčujejo iz tistih, ki so slepo verjeli njihovim obljubam. Čujte, kmetje! V nedeljo je naš »ta debel« gospod stavil s prižnice škocijanskim faranom za vzgled Šmarjetčane, da ti volijo tako, kot gospod hočejo in če bi jim tamošnji župnik ukazal zvezanim pomuliti njegovo travo, bi jo tako pomulili, da ne bi na istem prostoru nikdar več zelenela. Ubogi kmet, ki slepo drviš za tistim, ki te kjer te morejo zlorablajo, po vrhu se pa še javno iz tebe norčujejo, otresi se klerikalnega jarma sedaj, ko je čas, da te ne bodo še tvoji potomci kleli. Na delo sedaj, pri občinskih volitvah, da boš vsaj v svoji občini imel samostojne, delavne može, ki jim ne bo srce v hlače skočilo, če bo župnik malo zaropotal in ugovarjal. Sicer je pri nas volilni boj marsikomu odprl oči, kajti prepričal se je na naših lepo uspelih shodih, da fanatičnim duhovnikom ni nobeno sredstvo pregnusno, ki ga naperijo proti

svojim političnim sovražnikom. Klubovalno zvonjenje, usajanje srboritega Tončka med shodom na sejmišču se je celo svojim najboljšim pristašem ta zagrizenost studila tem bolj, ko je moralo kaplanče ob asistenci dveh orožnikov držati jezik za zobmi, sicer bi ga pa razjarjeni kmetje bacnili v — stranišče, da bi na hladnem hladil bunke žuljavih pesti, a njegova sreča, da sta gg. Ribnikar in župan Činkole intervenirala pri orožništvu za pomoč, ker bi znal res še prelivati svojo »mučeniško kri«. Da je pri vseh shodih pokazal tudi »ta kunšten« kaplančkov Jože, po domače Kále, svoje »govorniške zmožnosti«, je umevno. Da je srečno prejahal v klerikalen tabor, se mu zdi tako **imenitno**, da je na javnem shodu stopil na prste in bleknil jecljaje: »Jest sem biv že tud' cirilmetodar!« Za svoj ponos je kmalu slišal par mastnih, pa tudi kmetje so tička spoznali. Na, ti značajan pipčar, čestitam ti, a poskrbel bom tudi, če boš še svoje neslanosti in modrosti stresal po »štacuni« in po cesti, da te bodo kmetje spoznali do tvojih skopih kosti. Posledice si pripiši potem sam. Še nekaj, Jože, pojasni mi no v »Domoljubu«, kdaj bo na Kersinjem vrhu vodovod in k vsakemu poslopju — **državna cesta**. — O, srečen kmet, ki imaš takega poslanca in tako izvrstne predvolitvene obljubkarje!

d Iz Leskovca pri Krškem. V Novem mestu je nagrobni spomenik: Tukaj počiva prečastiti gospod Strohen itd. Ta prečastiti gospod je služboval kot dekan v Leskovcu. Leta 1848., ko je bila odpravljena tlača, je bil mož užaljen, da mu niso hoteli kmetje več tlačaniti in rad bi se maščeval nad puntarji. Nekega dne se je odpeljal v Novo mesto, tam pa je obdolžil Leskovčane, da so ga spodili, farovž in marof pa zažgali. V kratkem sta prikorakali dve stotnji v Leskovec nad uporne kmete. Dospevši pred vas, je poklical poveljnik k sebi odlične može, poizvedoval o razgrajatih in požigalcih, in prišel do zaključka, da je podkupil dekan svojega hlapca Janeza iz Št. Ruperta z vsoto 100 goldinarjev, naj zapali navedeno poslopje. Po dekanovem odhodu se je posvetoval hlapec s svojim prijateljem Valdekarjem in ta ga je odvrnil od nameravanega hudodelstva. To se je zgodilo, ko je bil dekan Strohen in nekaj priče je še živih, ki se dobro spominjajo na to lumparjo. — Letos, neko nedeljo zjutraj, ko so šli verni k jutranji službi božji, so zagledali na leskovškem farovžu eno celo steno s katranom napačkano. Slikarija bi imela predstavljati v zmišlu napisa čuka. Na dan sv. Rešnjega teleša zjutraj, se je raznesla novica po vasi, da je napačkana ena cela stena nad šeststo let stare farne cerkve in ena stena podružnice Sv. Ane z enakimi nestvori. — Ko je imelo Kopitarjevo društvo pred kratkim neko slovesnost, pravzaprav je bilo samo zabavljanje, v Leskovcu, raztrgale so se na kozolecu nahajajoče se zastave,

venci, ali kaj je že bilo, so bili zjutraj vsi razsekani in vrvi ukradene. Kdo dela to? Dekan Švajger in kaplan Kopitar, dekano-va sestra — kuharica in dr. blatijo že ves čas zdaj enega, zdaj drugega s sumom in delajo neprimolike tistim, ki ne trobijo v njihov rog. Sedaj se govori celo, da je na sumu sedem najodličnejših mož, oziroma posestnikov. Toda vse do gotove mere. V Leskovcu je bil mir, dokler ni bilo Kopitarja ali pa škofa semkaj in tudi naš sum je opravičen, ako domnevamo, da je »čuk-maler« mogoče v farovžu. Kdo pa zmeraj rentarči, da se hoče vero zatreti, da se namerava cerkev podreti in duhovne pregnati? Leskovčani gotovo ne, to kričita samo Švajger in Kopitar. Kak cilj bi zasledovalo tudi prebivalstvo s to malarijo. — Otroci pa tega niso storili. Kakor vse kaže, gre za neko lopovščino. Zdaj so občinske volitve na vrsti in kar se namerava doseči z oskrunitvijo cerkve in farovža, pripoveduje »Domoljub« v 25. številki, namreč: »V Leskovcu pri Krškem imamo najbolj grde in najbolj divje liberalce. Res? Ljubljanski so sicer opljuvali nune, naši liberalci so pa s katranom ostudno pomazali farno cerkev in podružnico in — sebe! S tem so pokazali, da jim še cerkve niso več svete! Kaj bi še-le naredili, ako bi bili zmagali! Plačilo za to podlo početje jim ne odide: naši možje jih bodo v kratkem še hujske premagali kakor zadnjič.« — Gospod Švajger! Mi zahtevamo mir, kakrščen je bil do letos. Opozarjamo vas, da so zidali naši pradedje cerkve za službo božjo in da jih mi vzdržujemo v ta namen. Zahtevamo odločno, da odstranite oskrnitev na svoje stroške precej, kajti v varstvo so cerkve vam izročene. Opozarjamo vas nadalje, da so postavili farovž in farovško poslopje naši predniki za **dušne pastirje, ne za politične hujskače in agitatorje**. To, kar se je dogodilo dosedaj v cerkvi in sta uganjala s Kopitarjem o priliki volitev, se je zgodilo zadnjikrat. Če nima škof Jeglič dušnih pastirjev na razpolago, tudi razgrajatev, hujskačev in politikov ne potrebujemo nobenih! Ne mislite, da imamo čas v Krškem po sodnijah tekati, ali pa, da imajo z delom preobloženi sodniki in orožniki vsak dan 24 ur prostih, kakor vi gospoda po farovžih in samostanih. Raztolmačite to tudi v Ljubljani, da ne bo iznenadilo nezmožnega Jegliča; ko bi prišli morebiti farški ključki kar naenkrat na glavarstvo v Krškem. Ako noče, ali se ne upa nihče narediti reda po farovžih in cerkvah, primorani bomo narediti to sami. To so prvi in zadnji opomini, s katerimi vas hočemo vrniti k vašemu pravemu poklicu in k veri naših očetov, katero pravite, hočemo mi zatreti, a ste jo sami vi do cela uničili. Od sedaj naprej tudi odklanjamo vsako odgovornost za morebitne poškodbe na vašem in cerkvenem premoženju, da boste uvideli, kdo je zagovarjal vašo in kaplanovo nečuvstvo postopanje — samo radi ljubega miru.

o Gorenjske novice o

g Iz selške doline. V »Domoljubu« z dne 22. junija se zopet neko revše zaganja v Franceta Demšarja na Zalem logu, ker je bil toliko predrzen, da se je upal kandidirati proti blaženemu Čoču. Iz celega dopisa se vidi, da ima mazač v »Domoljubu« že precej skisane možgane in da mu Strojceve še sedaj leži v želodecu, da ga nikakor ne more prebaviti. Svetoval bi mu, da gre k »Lešarci«, da mu da potrebno zdravilo, da mu njegovi krči nekoliko odnehajo. — Dopisnik vidi, da je Strojceve ves razsekan in da ima tudi eno nogo odtrgano. Strašno bujna fantazija! Dopisnik, ko je ta dopis krpal, je bil menda tudi brez glave. Čudno je, ako je Strojceve tako malo uvaževan, pa je vendar dobil tako častno število glasov, namreč nad 2000. Ker se je moral boriti skoraj sam proti naskakujoči, da, včasih skoraj podivjani duhovščini, je to le častno število za njega. V svesti so si, da ako bi Čoč ne imel duhovščine za seboj, katera je delala z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi za njega ter uporabil samo ves svoj vpliv kar ga ima pri ljudeh, bi brez duhovniškega terorizma niti tisoč glasov ne dosegel. Svetoval bi pa dopisniku lažnjivega »Domoljuba«, na naj se mu ne smili preveč Strojceve in naj ne pretaka preveč krokodilovih solza za njega. Strojceve ne bodo nizkotni in lažnjivi dopisi v »Domoljubu« in »Slovenec« spravili z ravnotežja, ker s tem se ljudstvu le odpirajo oči, ker vidijo, kako lažejo razni duhovniki in čast krađejo poštemu možu, zatoorej sram vas bodi! Da je pa Strojceve še vedno čil in zdrav, to se lahko dopisnik vsak dan osebno prepriča, ako se bode potrudil iti na Zalilog, videl bode, kako dela in se trudi na polju za svoj obstanek, ko se dopisnik »Domoljuba« valja v senci na mehkih blazinah in lenobo pase.

g Breg. Ko je vozil 70letni Ivan Boltežar 27. junija moko domov, se mu je splašil vol in zbežljal po cesti. Beltežar je padel pod voz in mu je kolo odtrgalo dva prsta leve roke.

g Dvorje pri Cerkljah. Ko so pri nas zažigali kres, je padel dveletni gostilničarjev sin Fran Prešeren v ogenj in se hudo opekel.

g Iz Bohinja. Prijateljska roka mi je postregla s 25. številko lista, ki ga celo verno katoliško ljudstvo imenuje »Smrdoljuba« in me opozorilo na dopis iz Boh. Srednje vasi. Pazljivo sem prebral dopis in se uveril, da iz njega veje prava pravcata zlobnost in maščevalnost. Kolikor poznam svet, vse kaže, da je potekel iz maščevalne duhovne posode, kajti posvetni ljudje se nismo učili in tudi ne učimo: »Bojkotiraj in pobijaj svoje sovražnike!«, marveč se ravnamo po vzorniku Kristusovem: »Ljubi svoje sovražnike.« Zato pa ni lepo, da fante, ki je komaj izčivkal, javno denuncira ljudi, od katerih živi in ki so

si za povzdigo blagostanja svojih soobčanov pridobili že premnogo zaslug, še predno je on prišel delat razpor in prepir med nje. Prav grdo je, da kot oznanjevalec božjih resnic pod plaščem vere poštene davkoplačevalce zmerja za »alkoholove bratce in žganjarčke«, ker so v smislu volilnega zakona volili po svojem lastnem prepričanju, ne da bi se bali v farškem mehu zavezanega hudobca, katerega okrog kraja nič ni, v sredi je pa votel. Ker dopisnik volilni red tako dobro pozna, naj vendar izpraša svojo kosmato vest in nam pojasni, zakaj da je bilo vse njegovo delovanje docela v nasprotju z določili volilnega reda? Serenjanom, Fužinarjem in drugim zavednim možem pa vsa čast, ker so neustrašeno pokazali, da ne potrebujejo takih jerobov - priganjačev, kateri so sami pod najstrožjim jerobstvom. Pri prihodnjih občinskih in drugih volitvah se nadajamo, da se že vendar enkrat tudi Česnjanom posveti in se otresejo jarma pod škofovo kuratelo stoječih jerobov. O desetmilijskem posojilu fante niti pojma nima. Bohinjeci in njih otroci bodo pač morali posojilo vračati, da bi kaj koristili imeli od njega, pa ni gotovo. Govori se, da se na račun posojila že sedaj dela, kakor koklja z žitom, ako ga ji preveč nasuješ. Seveda mi tem govoricam ne verjamemo in upamo, da se bo porabilo celotno v prid davkoplačevalcev. Kar se tiče verskega zaklada ter poslancev Pibra in Pogačnika, je pa stvar čisto enostavna. Verska dolžnost verskega zaklada je, da spoštuje vero in vernikov ne odira neverno, sveta dolžnost vernih krščanskih poslancev Pibra in Pogačnika pa, da se za verne volilce verno potegujeta in jih ne pripravljata ob vero. Maščevalni fante žuga zavednim volilcem, ki imajo izposojila pri posojilnici. Ne verjamemo, da bi se mu razsodni odbor vsedel na limanice, četudi se je pred kratkim najbrž brez odboro večnosti, neki vdovi za borih 200 K, dasi je bila terjatev popolnoma varna, napravilo blizu 100 K nepotrebnih stroškov. — Iz dopisa veje tudi želja, naj bi se dolžniki v konsumu iztožili in spravili na kant. V predkonsumarski dobi kanta niti takih nekrščanskih tožba v Bohinju sploh nismo poznali. Sicer je pa občna sodba, da bo konsum še par let žrl gozde, potem se bo pa zalival s solzami po svetu izgnanih sirot. Vendar pa ni nemogoče, da se pri kaki natančni reviziji zasledi smrtna rana, — kakor nedavno rana za 11.000 K pri onem v Šmarci, — in se mu spiše testament. Skrajno in nezaslišano sovražnost dopisnikovo izpričuje grda denunciacija o Mružu in drugih poštenih možeh. Možje Bohinjeci! Premislite, če vam more biti za jeroba in svetovaleca tako brezmejno neusmiljen in brezsrčen človek?! — Naj vam kdo poudarja še tako svojo vernost, če deluje pod plaščem vere brezversko, takega nauk in »vera ni za nič«, kakor se sam obsoja v svojem dopisu. Ej, gospodine mladi! 95 + 1 nas je!

o Notranjske novice o

n Gostinčarjevim volileem! Ljudski pregovor pravi, da kakor si kdo sam postelje, tako potem leži. Ta pregovor lahko prenesemo na zadnjo državnozborsko volitev in rečemo: **Kakršnega poslanca je kdo vreden, takega je volil.** To si naj zapomnijo predvsem oni klerikalni kričači, ki so agitirali in prigovarjali volilce za Jožeta Gostinčarja. Pomilovanja so vredni ti ubogi na duhu, čeprav je po svetem pismu njih nebeško kraljestvo, ker so se pehali za takega delavnega poslanca, ki ni z Dunaja čez štiri leta prinesel ničesar drugega, kakor poln koš obljub, katerega si je oprtil že takrat, ko je šel prvič na Dunaj. Še bolj pomilovanja vredni pa so ti Gostinčarjevi priganjači radi tega, ker so na farovško komando delali v potu svojega jezika za moža, ki je v istem času, ko je hotel postati zastopnik in državni poslanec poštenih notranjskih kmetov, bežal pred roko pravice. Celo sedaj, ko je po volji duhovnikov in z iztisnjenimi glasovi svojih volilcev postal državni poslanec, si ne upa priti v Ljubljano in stopiti pred sodišče. Deželna sodnija si ni mogla drugače pomagati, kakor da je dala potom ljubljanskega magistrata nabiti na mestni občinski deski in na Gostinčarjevi lastni hiši sledeči razglas:

V Ljubljani, dne 4. julija 1911.

Pr. gospod

Josip Gostinčar, državni poslanec

v

Ljubljani

Karlovška cesta 13.

Ker se odtegujete osebni vročitvi obtožnice g. Franje Tavčarjeve zoper Vas radi pregreška **zoper varnost časti**, c. kr. deželne sodnije ljubljanske opravilna številka Pr VIII 19/11, je c. kr. deželna sodnija navedeno obtožnico v smislu § 79, III. odstavka kaz. pr. reda izročila za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljenemu c. kr. deželne vlade svetniku.

Navedena obtožnica Vam je na razpolago v pisarni predsedstva mestnega magistrata.

O tem se obveščate v smislu § 79, III. odstavka kaz. pr. reda **z nabitjem pričujočega opozorila na Vaše stanovanje in na mestno hišo ljubljansko.**

Namestnik za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljenega c. kr. deželne vlade svetnika:

Dr. Zarnik.

Ta razglas je torej javno nabit na Gostinčarjevi in mestni hiši. Priporočamo notranjskim katoliškim duhovnikom, ki hočejo biti na zemlji namestniki največje pravice, da si ob priliki ogledajo ta oklic. Dobro pa bi bilo tudi za vse one nevidneže in kratkovidneže, ki so oddali svoje glasove Gostinčarju, da se na lastne oči prepričajo, koga so volili za svojega poslanca.

Ljubljanski škof, ki vam je v pastirskem listu priporočal tega moža, si je baje že dal napraviti en tak oklic v okvir in ga obesil nad posteljo, da ne pozabi moliti vsako jutro in vsak večer za Gostinčarjevo črno dušo. Nekateri hudomušneži tudi pripovedujejo, da bo postal Gostinčar kmalu vrhovni glavar vseh tajnih policajev v Avstriji, ker se zna tako previdno skrivati, da ga nihče drugi ne spozna, kakor kvečjemu »čuki«, ki imajo baje po noči zelo debele oči in že od daleč vidijo, ali je kako okence zaprto ali samo priprto. Vi pa, zavedni kmetje, pomislite, v kako luč ste postavili samega sebe, **ko ste izbrali za poslanca moža, katerega išče sodnija z napisi na občinskih deskah.** Klerikalna stranka očitno izrablja Vašo potrpežljivost, ko Vam vsiljuje take ljudi. Pokažite enkrat, da naj bo konec takemu početju ter povejte znancem in prijateljem, kako Vas ta stranka s pomočjo duhovščine za nos vodi. »Slovenec« in »Domoljub« molčita kakor grob o Gostinčarju. Ta dva krščansko-pravična lista si niti ne upata odpreti ust pred pravico bežečim Gostinčarjem. Pomislite samo, kako so Vas duhovniki farbali takrat, ko so govorili, da se gre za krščanske postave, ko ste volili Gostinčarja. Celo škof sam Vas je v pastirskem listu begal s takimi čenčami. Sedaj pa premislite sami, kako naj dela za pravične in krščanske postave tisti Gostinčar, katerega išče deželna sodnija s pomočjo občinskih desk in s tem, da mu mora nabiti poziv na lastno hišo. Če se to ne pravi kmete zlorabljeni in iz njihovih žuljev norca briti, potem ne vem, kaj naj rečem. Tisti klerikalni fanatiki, katerim je vsaka beseda zastonj, pa si naj zapomnijo, da so volili za poslanca enega Gostinčarja, katerega bodo sedaj v slučaju potrebe dobili pri belem dnevu težje pred oči, kakor pa v jeseni polhe o polnoči.

n Iz ložke doline. Bridko nas je presenetila vest, da nas zapusti s koncem šolskega leta učitelj v Igavasi, g. Rudolf Knez. S svojim prikupljivim vedenjem si je takoj spočetka pridobil simpatije odličnih krogov. Z ubranim petjem in izbornim humorjem nas je večkrat zabaval po več ur in nikdar se ga nismo naveličali. Bil je tudi pevovodja tukajšnjega pevskega društva. Zato se pa spodobi, da mu priredimo dne 15. julija častno odhodnico ter mu želimo srečno pot. — Dne 3. t. m. sta sedela dva župnika iz bližine v Matuzinovi gostilni v Ložu. Po razgovoru soditi, je eden pameten, drugi pa nekoliko »rapla«. Pogovarjala sta se o političnem bojkotu. Pameten župnik je »raplarja« zavrnil: »Kaj boste čenčali take prismo-darije; župnik Bajec pri Sv. Trojici vsako nedeljo na prižnici zabavlja čez liberalce, kadar pa pride v Lož, pa z največjimi liberalci tarokira.« Ime tega tolerantnega župnika bi navedli, pa se bojimo, da ga ne bi škof v svoji blaznosti suspendiral. — Nedavno je »Domoljub« pisal, kako so li-

beraleci agitirali pri volitvah. Kar je pisano, je laž. Nihče se ni zmenil za volitve. To laž je skrpucal debeloglavi kaplan France; kajti g. Ivan je prepameten, gošpod Peter prekomoden, drugega pisanja večjega človeka pa klerikalci nimajo. Svetujemo g. kaplanu, naj se raje bolj pripravi za pridigo, da ne bo na prižnici tako jeclal, kakor kak otrok. Razun tega pa mu povemo, da je neopravičeno volil; on še ne biva eno leto v tej občini in vendar je volil. — Vodovod v Ložu je skoro dograjen. Kmalu se začne graditi skoro mestna hiša. — G. Žagar je dobil dovoljenje od ministrstva za vožnjo s tovornim avtomobilom — v veliko veselje njegovim nasprotnikom.

n **Stari trg pri Ložu.** Kaj more storiti narodna požrtvovalnost, so pokazale naše zavedne dame in neumorni gospodje, ki so priredili dne 25. junija krasno veselico Ciril - Metodove podružnice v zvezi s sokolskim zletom. Tako lepe narodne manifestacije Loška dolina že davno ni videla. Glavni sijaj so prinesli bratje Sokoli, ki so nas počastili kljub oddaljenosti v tako velikem številu iz Logatec, Postojne, Idrije in Cerknice. Mesto Lož si je nadelo praznično obleko, raz vse zavedne hiše so plapolale trobojnice. Neustrašeni župan je navdušeno pozdravil drage goste sredi ognjegasnega društva in stotere množice. Zahvaljeval se mu je načelnik notranjske Sokolske župe gosp. Julij Novak iz Idrije. Pred vhodom v Stari trg, ki je bil istotako v zastavah, je pri slavaloku pozdravljala dražestna domačinka. Tukaj je pozdravljala tudi zastopnik glavne družbe potovalni učitelj gosp. Ante Beg, marljivega narodnemu ženstvu pa se je zahvaljeval gosp. Novak. Postojnska godba je zasvirala navdušeno koračnico ter peljala nepregledno množico k veseljenemu prostoru pri »Pečetu«. Junaški Sokoli niso čutili prav nič utrujenosti ter so takoj pričeli z občudovalno telovadbo. Veselica je bila na razsežnem sadnem vrtu, povsod opremljenem z napravami za dušni in telesni užitek. Mnogobrojne lepote so se v družbi domačih požrtvovalnih gospodov trudile, da napravijo gostom nekaj ur prijetnega bivanja. Godba ni prišla do odmora vsled mnogobrojnih plesalk in plesalcev. Šaljivi muzej je popolnoma zadovoljil naravoslovce. Vse se je vršilo v najlepši harmoniji do prerane ure slovesa, zakaj železnica je daleč, kdor nima časa drugi dan nadomestiti prečute noči. Prireditelji z marljivim podružničnim odborom smejo biti zadovoljni in ponosni z uspehom, vesela pa je posebno družba sv. Ciri-

la in Metoda, kateri so pomagali zopet otreti mnogo solz zatiranih bratov in sester. Hvala vsem dragim gostom iz Idrije, Postojne, Logatec, Cerknice, Loškega potoka, Blok in posebno našim ljubim bratom iz hrvaškega Prezida, ki so nas v lepem številu obiskali s svojim rodoljubnim župnikom. Posebna hvala junaškim Sokolom, ki so največ pripomogli k sijaju! — Hvala pa tudi dičnemu loškemu županu, vsem sotrudnikom in odkritim prijateljem!

n **Postojna.** Za »Sokolski dom« v Postojni so darovali: ga. Vadnu nabrala na občnem zboru pri br. Baragi 4 K 20 vin.; neimenovana tvrdka darovala 40 K. Naša iskrena hvala na blagonaklonjenosti! Na zdar! — One p. n. gospode in gospodične, ki imajo bloke za pobiranje prispevkov vljudno in ponovno prosimo, da nam jih vrnejo, ker jih nujno rabimo.

n **Postojna.** Ciril - Metodova podružnica je zažgala na predvečer godu slovenskih blagovestnikov na griču pri kolodvoru kres s sodelovanjem vseh narodnih društev v Postojni.

n **Postojna.** Na adresu postojnske mestne policije. Zadnji čas se dogaja po našem mestu noč za nočjo grozno vpitje ponočnih zadovoljencev. Vse pritožbe na županstvo ne pomagajo nič. Radi tega se obračamo ponovno na slavno mestno županstvo, oziroma policijo, da vrši svojo dolžnost, ker nismo nikakor več pripravljeni, žrtvovati cele noči tej ponočni fakinazi in prenašati malomarnost opravljanja službe naše slavne policije. Ako noče izvrševati natančno službe, naj se jo odstavi. Čemu plačujemo tri policiste v Postojni? Mar v zabavo? Ali ne plačujemo težko obilne mestne doklade? Zlasti ob nedeljah se godi skrajni škandal po mestu, tako, da se tuje opravičeno pritožujejo pri hotelirjih ter menijo, da so v kaki zagorski vasi. Menimo, da s tem se ne pospešuje ptujski promet v našem mestu, zato prosimo in zahtevamo odločno pomoč in reda od strani županstva. Ako ne zna policija vršiti naloge, naj se jo ji odvzame ter naj skrbi orožništvo za red v mestu, kar bi bilo gotovo žalostno spričevalo za našo vrlo policijo. — Več ljubiteljev ponočnega miru.

n **Iz Žirov** se nam piše: Že trideset let se vleče žirovsko cestno vprašanje, rešilo se bode pa, kakor razmere stojijo o svetem Nikoli. Deželni odbornik dr. Lampe, oseba, katera spada vse drugam, kakor med inteligenco, je mož, ki dela za stran-ko; dela za različne žepe, za različne nikoli site malhe, ne pa za blagor in korist ob-

čine žirovske, oziroma dežele. Mož dela nesramno pristransko, in to je tudi pokazal, ter povedal zadnjič v Žireh. Sklenili so, da pojde cesta z desnega brega Sore proti Žirem po mostu na levi breg in v Žiri, ker pravijo, da je s tem ustrezno vasi Žiri, ter da druge vasi nimajo od tega nobene škode, ker so ravnotako deležne ceste. Povejte no vendar enkrat po pravici, ako imate kaj človeškega čuvstva v sebi, da je s tem ustrezno le Petronovi gostilni in Lengerju. Drug itak nima od tega nič, prav nič. Pravijo, da se je izjavil gospodarski odbor, da da zastoj potrebno kamenje; ali ve Lampe, da ta odbor ne obstoji že več kot pet let? Zakaj bi ne tekla cesta v taki smeri, da bi prišla ven ravno pred novo cerkvijo? Lampe se je izrazil pred odhodom dvema možema, katera vendar imata ter uživata spoštovanje v celi občini, da se on ne ozira na take ljudi, kateri zidajo hiše v bližini cerkve, da bodo s tem imeli večji dobiček. Zakaj je pa on zafural po Gorenjskem tisočake za mline? Ali ne zato, ker je spekuliral na dobiček? Cesta se bode radi tega zavlekla, ukazal ne bode niti Lenger, niti kruljevi kovač, niti Vrhovec, toliko manj pa Lampe. Žalostno in sramotno je, da imajo taki popje, kakor so Krek, Lampe, ali pa žirovski kaplan Vrhovec, kako besedo o javnih stvarih. Saj verjamemo, da se glede hudobije in lažnjivosti ne more nihče z njimi primerjati, ali v gospodarskih stvareh razumejo toliko, kakor kak škorenj. Dokler bodo popje odločevali in merili ceste, dokler bodo ti nevedni, strankarsko zagrizeni, pristranski ljudje nosili zvonec, ne bomo nikoli naprej prišli. Vsi narodi se ponašajo s svojim napredkom, Slovenci pa smo zaničevani kot narod farških hlapcev. Pa naj ti Lampeti, Vrhovec in Lengerji nikari ne mislijo, da bodo glede žirovske ceste imeli zadnjo besedo. Ne! Pritožili se bomo na vse strani in do zadnje instance pojdemo. Rajše naj sploh ne bo ceste, če ne bo tekla, kjer bi v resnici morala, ker prvič, mora biti merodajna korist vseh, ne le ene klerikalne oštarije; drugič, ker bi cesta mnogo manj stala, če se ne bi gradila po Lampetovem načrtu, in ker bi ravno sredi ravnine ven prišla. Raje nikjer! Kriv bo tega Lampe. Vemo, da se naše besede ne bodo prijele njegove medvedje kože, ali naša dejanja morda bodo pokazala, da nima opraviti s takimi tepci, kakor on misli in da niso tako malo izobraženi in neizvedeni, kakor dr. Lampe.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rudolf Šega.

**Cementne cevi v
vseh merah, bar-
vaste plošče za
tlak, cementna
opeka l. t. d.**

**Kranjska betonska tvornica
Tribuč & Komp., Ljubljana**
Pisarna, delavnice in skladišča na Tržaški cesti. Telefon št. 296.

**Stopnice, okviri za
vrata (bangerji),
korita, nagrobni
spomeniki, stebri,
balkoni l. t. d.**

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilnični račun št. 828.406.

Telefon šteč. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 18, v Ljubljani

v lastnem
zadružnem
domu ➡

v lastnem
zadružnem
➡ domu

je imela koncem leta 1909 denarnega prometa **81,116.121 kron 11 vin.**➡ upravnega premoženja **20,775.510 kron 59 vinarjev.** ➡Obrestuje hranilne vloge po **4½%**

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad **kron 20,000.000.**

Posojuje na zemljišča po 5¼% s ½% na amortizacijo ali pa po 5¼% brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan od 8.—12. in od 3.—4.

LISTEK

Proti vsemu.

Češki spisal Al. Jirasek.

Prvi del.

(Dalje.)

XIV.

Prav kmalu je izvedel gvozdenški plemič, da je padla trdnjava v roke »bratov«. Prinesel mu je to vest njegov nečak Andrej naravnost z bojišča. Ko mu je prinesel hlapec povelje strica, je takoj ubogal, dasiravno nerad. Bilo je to ravno v trenutku, ko je duhovnik Bidlinski pripeljal jetnike iz trdnjave. Rad bi bil ostal še nekaj časa, kar pa mu je pravil hlapec o Gvozdnem, o požaru in o besnečih ljudeh, ga je gnalo domov. Bil je v skrbeh za strica in za posestvo in spomnil se je tudi mlade redovnice in njenih spremljevalcev.

Tik pred vasjo, ki je bila zavita v oblak dima in kjer je videl že od daleč, kako ližejo ognjeni jeziki skozi drevje, je srečal sprevoz. Bili so to oni, ki niso hoteli pričakati doma konca sveta in božje kazni in so stopili k Taboritom. Okrog voz, v katerih so bili otroci, stari ljudje in živila ter druga priprava, so se gnetli možje, mladi fantje, najkrepkejši starci in ženske. Na čelu sprevoza je stopal Bartuh in pel.

»Zakaj se vračaš, brate? Zakaj nisi ostal tam? Ne vrni se na dvor, tam so mohamedanski farji in tvoj stric... Z njimi si je ogrozil svojo dušo...«

»S pota!« je zaklical mladi plemič, katerega so jezile besede kmeta; »ravno ti si poklican, da sodiš druge!« Potegnil da jim bo že on povedal, da so na Gvozdnem farji v milosti... je za uzdo in izpodbodel konja ter se ni zmenil za Bartuha, ki je tekel za njim, vpil in razgrajal, da bodo to »brati« že izvedeli.

Pri ognju v vasi se mladi plemič ni zamudil dolgo. Ko je prijahal s hlapcem na dvorišče, je zagledal strica na pragu hiše. In komaj ga je ta zagledal, že je vprašal, če je videl Zdeno. Mladi plemič ni vedel ničesar o njej. Spodaj pri trdnjavi je ni srečal in tudi sicer je ni videl nikjer. Ko je videl, da so njegove besede strica vznemirile, je pristavil, da bo Zdena pač kmalu prišla; saj je trdnjava tudi že zavzeta. Pri tem se je spomnil Bartuha, njegovih besed in groženj.

To zadnje je silnejše vplivalo, kakor je bil mislil. Sam ni dal mnogo na besede kajzarja. Stric pa se je zamislil in je naenkrat zapovedal, da naj zapro vrata in vratea in da naj potegnejo izpod šupe voz, ki ga je hotel prej pripraviti prošt. Zapovedal je, da vprežejo domače konje in da osedlajo konje ubežnikov.

»Dajte slamo na voz in čez slamo posteljo za bolnico! Hitite! Pa tiho in brez vpitja!«

Pomignil je Andreju in stopil z njim v vežo.

»Na vsak način morajo tile« — obrnil se je proti kamrici — takoj od tu. Mislil sem, da morejo oditi proti večeru ali pa po noči; do tedaj pa bodo že na Radonicah. Morda pošljejo »bratje« z Bukovskega po nje... To bi bilo hudo. Ali jih hočeš spremiti? Redovnica je iz plemiške rodbine. Njenega strica v Pribenicah poznam.«

Andrej je bil pripravljen. Njegov stric je stopil skozi vežo proti kamrici svojih gostov in mladi plemič, ki ga je bil pozval s seboj, je vstopil z njim. Ne prevelika kamrica je bila napol temna. Luč, ki je padala skozi okno, je razsvetljevala samo eno stran sobe. Postelja je bila v senci. Tam je videl Andrej pred vsem, kako sta se zasvetili dve očesi in nad tem je popolnoma pozabil, zakaj je pravzaprav prišel. Ni videl, da je bil poleg mlade redovnice še kdo v sobi. Videl je samo dekle, ki je sedelo na postelji in si popravljalo svoje zlate, polne lase, da jih potem zakrije z redovniškim prtom.

Temna rdečica ji je zalila lica, ko je zagledala mladega plemiča. Hitro je zgrabila prtljigo in si ga vrgla čez glavo. Zmedena ni slišala, kaj je govoril stari vladika. Šele, ko sta bila plemiča odšla, se je zavedla, za kaj gre.

Za premišljevanje pa sedaj ni bilo časa. Prošt je silil k naglici, ker je vsak trenutek dragocen in jim more prinesiti obotavljanje pogin. Skupaj s cerkovnikom je hotel nesti redovnico na voz. Marta pa je to odklonila in pristavila, da bo že sama šla. Ko pa je vstala, jo noge niso hotele nesti in prišla se je za posteljo. Vendar pa se je še branila in se oprla samo na roko starega.

Mladi plemič je sedel v izbi pri mizi in jedel, med jedjo pa je poročal o zavzetju trdnjave. Njegov stric je sedel z mračnim čelom na skrinji. Skozi vežo, ki jo je razsvetljevala zadnja luč dneva, je pritekla dekla s pernicami v rokah, za njo je prišel hlapec. V izbi se niso zmenili za to. Naenkrat pa je nehal mladi plemič jesti in govoriti; ozrl se je proti veži. Ravno je šla skozi vežo mlada redovnica, vitka in lepo rasla, toda naprej pripognjena vsled slabosti, in opirala se je na roko starega cerkovnika. Ta pa je ni pripeljal daleč. Oprezno in počasi jo je posadil na čok pri vratih, kjer se je bil dopoldan sam zgrudil, ko ga je prevzela trudnost.

Ko jo je zagledal mladi plemič, je porinil skledo od sebe in si obrisal kratke brke. Nato je vstal in pogledal na dvorišče, če je že vpreženo. Potem je pograbil suknjo. V tem trenutku je stopil prošt v kožuho in s kožuhovinasto čepico iz kamrice. Vladika pa mu je prišel nasproti in mu ni dal govoriti. Ni mu bilo po volji, da bi se mu bil prošt zahvalil, zato je nestrpno silil, da naj se rajši odpeljejo, kot da se zamude še delj, saj je že vpreženo.

Ko je stopil mladi plemič, ki je bil vrgel suknjo čez ramo in si opasal meč, na dvorišče, je ravno sedla redovnica v voz, ki je bil za njo pripravljen in s slamo in pernicami dobro izložen. Oba njena spremljevalca sta ji pomagala na voz. Cerkovnik je ostal pri njej na vozu. Osedlanega konja, ki je bil za njega namenjen, je prijel dobro oborožen hlapec, ki je moral spremiti mladega plemiča, za uzdo.

Vladika je silil, da naj se podvizajo. Vendar pa je stopil prošt k njemu in je svečano rekel:

»Ti zavračaš našo hvalo. Razumem te. Bog ti plačaj! In če se časi izpremenijo...«

»Tudi jaz te razumem,« ga je prekinil vladika skoro osorno. »Ne, ne, prošt! Tako, kakor misliš ti, se časi ne bodo izpremenili, ne bodo se, če Bog da! Sedaj pa — z bogom!«

Bič v roki je stopil hlapec v streмена in zajahal konja. Vladika je stopil med tem skozi zadnja vrata, da vidi, ali je pot varna.

Bilo je pozno popoldan. Bližnji gozd je bil videti že temen in je risal dolge sence na travnike in polja. Od gozda nekoliko oddaljeni grič pa se je še bliščal v večernem solncu čez mlado setev in evetoče trnje na brdu.

Na to stran je vladala grobna tišina. Samo zadaj za dvorcem, od vasi sem, kjer se je dvigal še vedno dim, če tudi ne več tako gost kakor poprej, je bil slišati zamolkel hrup. Vladika je zaklical, da naj pridejo in že je počil bič in zahreščala so kolesa. Spredej je jahal mladi plemič na svojem vrancu, za njim je prišel voz in ob njegovi strani je jahal prošt. Zadaj je prišel potem še oboroženi hlapec na konju. Mladi plemič se je ustavil pri stricu in ta ga je še enkrat kratko in jedernato podučil, kaj mora storiti. Ubežniki so se vsi ozirali na nju; plemič pa se je vedel, kakor da jih ne vidi in ni črnil besede.

Ko so mu izginili izpred oči, se je vrnil na dvorišče; potem pa je šel v vas in se nekaj časa pomudil pred gorečim poslopjem. Ko se je bil prepričal, da so mogli vaščani sami ugasniti ogenj, oziroma omejiti, in da že ni bilo več nevarnosti, je šel do konca vasi proti Bukovskemu. Tu se je ustavil in pozorno premeril pot, ki drži v Bukovsko.

(Dalje prihodnjič.)

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto, dne 1. julija 1911.

Trst: 26, 38, 20, 79, 80.

Linc: 16, 65, 45, 19, 43.

Dvignjene v sredo, dne 5. julija 1911.

Praga: 16, 39, 61, 79, 56

**Nihče se še ni pokesal,
.. ki je kupil pri meni ..**

namreč mnoga pismena
priznanja dokazujejo, da
so moji aparati najboljši.

**Velika zaloga gra-
mofonov, plošč, ši-
vank i. t. d.**

A. RASBERGER,

Ljubljana, Sodna ul. 5.

(Zraven c. kr. sodnije.)

**Posojilnica in
hranilnica v Moravčah**

obrestuje hranilne vloge po

4.75 %

in daje posojila po

6 %

Urađuje v lastnem „Zadružnem domu“
vsako nedeljo od 1 do 5 in vsako
sredo od 4 do 6 ure. 51

Za živinorejce

priloga

klajno apno, redilni prašek za konje,
govejo živino in svinje. Fluid za
konje, grenko sol, zmlet kolmoš,
encijan i. t. d.

„ADRIJA“

drogarija, konces. prodaja zdravilnih zelišč
in strupov za lovske in tehnične namene
v Ljubljani, Šelenburgova ul. št. 5.
Naročila se izvršujejo z obratno pošto.

Kri! in dober zajutr dosežejo odrasli in otroci,
bolni in zdravi. Polovico stroškov prihranite
Moč! v gospodinjstvu na kavi, sladkorju
in mleku, ako pije **SLADIN**,
Zdravje! to je dr. pl. Trnkóczyja
SLADNI ČAJ.

En zavoj velja 50 vin. Dobiva se povsod.
Po pošti se naroča najmanj pet zavojev po
.. povzetju pod naslovom v glavni zalogi. ..

Lekarna pl. Trnkóczy

.. v Ljubljani zraven rotovža. ..

10 zapovedi

za kmetovalca in 10 zapovedi za zdravje, vsake
posebej na papirju tiskane, dobi vsak človek
rastonj, tudi po pošti, ako po nje piše v lekarno
Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani.

Tržne cene v Ljubljani

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	2	—	2	08
1 „ „ „ II. „ . . .	1	80	1	92
1 „ „ „ III. „ . . .	1	60	1	72
1 „ telečjega mesa . . .	1	80	2	20
1 „ prašičjega mesa (svežega) . . .	2	00	2	40
1 „ „ (prekajenega) . . .	2	00	2	40
1 „ koštrunovega mesa . . .	1	40	1	50
1 „ jagnjetovega mesa . . .	1	60	1	80
1 „ kozličevega mesa . . .	1	80	2	—
1 kg masla . . .	2	70	2	80
1 „ masla surovega . . .	2	40	2	50
1 „ masti prašičje . . .	2	16	2	20
1 „ slanine (špeha) sveže . . .	1	80	2	00
1 „ slanine prekajene . . .	1	90	2	—
1 „ sala . . .	1	92	2	—
1 „ surov. margarinkega masla . . .	1	90	2	—
1 „ kuhan. margarinkega masla . . .	2	—	2	10
1 jajce . . .	—	05	—	06
1 l mleka . . .	—	20	—	—
1 „ „ posnetega . . .	—	8	—	10
1 „ smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 „ „ kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	40	1	60
1 „ čajnega surovega masla . . .	3	36	—	—
1 piščanec . . .	—	80	1	10
1 golob . . .	—	40	—	44
1 raca . . .	1	80	2	00
1 gos . . .	—	—	—	—
1 kapun . . .	—	—	—	—
1 puran . . .	—	—	—	—
100 kg pšenične moke št 0 . . .	40	60	—	—
100 „ „ „ 1 . . .	40	40	—	—
100 „ „ „ 2 . . .	40	20	—	—
100 „ „ „ 3 . . .	39	80	—	—
100 „ „ „ 4 . . .	39	40	—	—
100 „ „ „ 5 . . .	38	—	—	—
100 „ „ „ 6 . . .	36	—	—	—
100 „ „ „ 7 . . .	32	—	—	—
100 „ „ „ 8 . . .	18	—	—	—
100 „ koruzne moke . . .	23	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . I. . .	40	—	—	—
100 „ ajdove moke . . . II. . .	36	—	—	—
100 „ ržene moke . . .	31	—	—	—
1 l fižola . . .	—	20	—	30
1 „ graha . . .	—	36	—	40
1 „ leče . . .	—	32	—	36
1 „ kaše . . .	—	20	—	22
1 „ ričeta . . .	—	20	—	—
100 kg pšenice . . .	26	40	—	—
100 „ rži . . .	18	40	—	—
100 „ ječmena . . .	17	—	—	—
100 „ ovs . . .	22	—	—	—
100 „ ajde . . .	21	—	—	—
100 „ prosa belega . . .	18	00	—	—
100 „ „ navadnega . . .	—	—	—	—
100 „ koruze, nove . . .	17	20	—	—
100 „ krompirja . . .	8	—	0	00

Lesni trg.

Cena trdemu lesu 9-60 do 10 K.
Cena mehkeemu les 8 do 8-00 K.

Trg za seno slamo, in steljo.

Na trgu je bilo

voz sena	3	00	3	80
„ slame	3	00	3	80
„ stelje	1	90	2	00
„ detelja	5	00	5	50

Dr. Ivan Dimnik

vljudno naznanja,

da je otvoril s 7. julijem svojo odvetniško pisarno

v Krškem.

Fr. Mally & dr.

parna opekarna v Srednjih Gameljnih
pisarna v Ljubljani na Resljevi cesti 2.

priloga svojo izbornu

„ zarezano

strešno „

„ (falc) in

zidno „

OPEKO

„ na stroj „

„ v vsaki „

„ množini. „

Najboljše amerikanske kosilne stroje

kakor tudi mlatilnice in
sploh vse potrebščine za
poljedelstvo v veliki iz-
beri priporočata po

nizki ceni

Karol Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

trgovina z železnino in zaloga strojev, Ljubljana, Dunajska cesta 16.
Slovenski ceniki brezplačno. Nad 200 strojev v zalogi

